

Aan Minister

nota

Kamerbrief vervolgproces programma
Luchtruimherziening

TER BESLISSING

Datum

9 oktober 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/291001

Opgesteld door

Bestuurskern
Programma
Luchtruimherziening
Cluster A

Beslistermijn

13 oktober 2023

Bijlage(n)

1

Aanleiding

De Tweede Kamer heeft op 12 september 2023 de voortgangsrapportage van het programma Luchtruimherziening (LRH) controversieel verklaard. Tijdens het Commissiedebat Luchtvaart op 27 juni jl. is echter wel de toezegging gedaan om het verdere proces van het programma Luchtruimherziening na de zomer nader toe te lichten, inclusief een tijdsplan van wanneer de Tweede Kamer wat kan verwachten. Tevens is toegezegd dat iedere besluitvormende stap aan de Tweede Kamer "in de geest van een voorhangprocedure" wordt voorgelegd. Met bijgevoegde brief wordt invulling gegeven aan de gedane toezegging.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd om:

- In te stemmen met bijgevoegde Kamerbrief.
  - o Indien akkoord, de brief te ondertekenen en richting de Tweede Kamer te versturen vóór het Commissiedebat Luchtvaart van 25 oktober a.s.

Kernpunten

Kamerbrief

Bijgevoegde Kamerbrief schetst het vervolgproces van de LRH waarbij er onderscheid wordt gemaakt tussen besluitvormende en voorbereidende stappen. Daarbij wordt duidelijk dat er voorlopig nog geen besluitvormende stappen aan de orde zijn. In de brief is aangegeven dat de planning die wordt geschetst indicatief is gelet op het controversiële karakter van de LRH.

1. Besluitvormende stappen en de Tweede Kamer

Ten aanzien van de besluitvorming zijn er twee afzonderlijke trajecten voorzien: (1) besluit tot implementatie van de nieuwe inrichting van het luchtruim (hoofdstructuur) en (2) het besluit tot implementatie vaste naderingsroutes per luchthaven.

- o Voor de hoofdstructuur wordt de Tweede Kamer bij het voorlopige ontwerp betrokken "in de geest van een voorhangprocedure". Naar verwachting zal dit in 2025 zijn waarna de juridische verankering en implementatie plaatsvindt tussen 2026 en 2030. De Tweede Kamer wordt dus voorafgaand aan het formele proces al expliciet in de gelegenheid gesteld om het politieke debat te voeren over de voorgestelde wijzigingen.

- o Voor de vaste naderingsroutes is al sprake van een voorhangprocedure wanneer het aanpassen van routes leidt tot wijzigingen van een luchthaven(verkeer)besluit. De Tweede Kamer is dus volgens het gekende spoor al expliciet in beeld. De timing van het besluitvorming- en implementatieproces voor de vaste naderingsroutes is op dit moment nog niet te bepalen. Dit vanwege o.a. de onzekerheden in het ontwerp- en participatieproces. De implementatie vindt in ieder geval pas plaats na de realisatie van de hoofdstructuur (dus na 2030).

Datum
9 oktober 2023

Onze referentie
IENW/BSK-2023/291001

Opgesteld door
Bestuurskern
Programma
Luchtruimherziening
Cluster A

Aan
Minister

Bijlage(n)
1

2. Voorbereiding

Vooralsnog worden er enkel voorbereidende stappen door de LRH genomen. Tijdens de demissionaire periode wordt er door de LRH gewerkt aan o.a. het eerste ontwerp van de hoofdstructuur (schetsontwerp) en aan de zoekgebieden waarin de vaste naderingsroutes kunnen komen te liggen. Wanneer er weer sprake is van een missionair kabinet start na publicatie van het schetsontwerp en de ontwerpruimte de inhoudelijke participatie met de omgeving. Tot die tijd zal het programma in ieder geval terughoudend zijn in de participatie met de omgeving en in het voeren van gesprekken met bestuurders.

Krachtenveld

N.v.t

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Kamerbrief vervolgproces programma Luchtruimherziening	De Kamerbrief schetst de gevraagde toelichting door de Tweede Kamer op het vervolgproces van het programma Luchtruimherziening.

Leeswijzer bij onderliggende beslisnota's

Datum	Naam beslisnota	Toelichting
09-10-2023	Kamerbrief vervolgproces programma Luchtruimherziening	De beslisnota vraagt om in te stemmen met de Kamerbrief en deze richting de Tweede Kamer te verzenden.